

Møteprotokoll - Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Arkivsak: 25/57

Møtedato/tid: 03.02.2025 kl 10:00-15:00

Møtested: Åfjord, Rådhuset, Øvre Årnes vei 1a, møterom 11

Møtende medlemmer:

Walter Solberg, møteleder

Odd Egil Bratland

Konny Anita Herfjord

Per Bremnes

Elin Rånes

Forfall:

Ingen forfall

Andre møtende:

Per Ola Johansen, rådmann (Tilstede i sak 4/25 og 5/25)

Margrete Haugum, Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor, Revisjon Midt-Norge SA (tilstede i sak 2/25 og 3/25)

Torbjørn Brandt, seniorrådgiver Konsek Trøndelag IKS (konsek)

Merknader: Ingen merknader til innkalling og sakliste.

Sakliste:

Saksnr.	Saktittel
01/25	Referatsaker
02/25	Forvaltningsrevisjon - Fosen Helse IKS
03/25	Eierskapskontroll - Fosen Helse IKS
04/25	Orientering fra rådmannen - oversikt over statlige tilsyn for 2024
05/25	Orientering fra rådmannen - Synspunkter til notat med vurdering om at folkevalgte og ansatte har styreverv i kommunalt eid selskap
06/25	Kontrollutvalgets årsmelding for 2024
07/25	Folkevalgtopplæring - aktuelle artikler og tolkningsuttalelser som gjelder kontrollarbeidet
08/25	Aktuelt fra utvalgene
09/25	Oppfølging av kontrollutvalgets vedtak
10/25	Innspill til kontrollarbeidet
11/25	Godkjenning av protokoll

Sak 01/25 Referatsaker

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato
03.02.2025

Saknr
01/25

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Behandling:

Kontrollutvalget tar vedlagte referatsaker til orientering.

Forslag: Se forslag til vedtak.

Votering: Enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Sak 02/25 Forvaltningsrevisjon - Fosen Helse IKS

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato
03.02.2025

Saknr
02/25

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget legger fram rapport fra forvaltningsrevisjon til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ønsker at Fosen helse IKS reviderer avtaler, avklarer organisering og ansvarsforhold.
2. Kommunestyret ber kommunens eierrepresentant i Fosen Helse IKS legge frem punkt 1 i vedtaket ved første anledning til behandling i representantskapet for Fosen Helse IKS.
3. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget får tilbakemelding for hvordan selskapet har fulgt opp punkt 1 i vedtaket innen utgangen av 2025.

Behandling:

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor, Margrete Haugum, presenterte rapport fra forvaltningsrevisjon og besvarte spørsmål fra utvalget medlemmer.

Revisors presentasjon blir lagt ved protokollen.

Forslag: Se forslag til vedtak.

Votering: Enstemmig

Vedtak:

Kontrollutvalget legger fram rapport fra forvaltningsrevisjon til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ønsker at Fosen helse IKS reviderer avtaler, avklarer organisering og ansvarsforhold.
 2. Kommunestyret ber kommunens eierrepresentant i Fosen Helse IKS legge frem punkt 1 i vedtaket ved første anledning til behandling i representantskapet for Fosen Helse IKS.
 3. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget får tilbakemelding for hvordan selskapet har fulgt opp punkt 1 i vedtaket innen utgangen av 2025.
-

Sak 03/25 Eierskapskontroll - Fosen Helse IKS

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato
03.02.2025

Saknr
03/25

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget legger fram rapport fra eierskapskontroll av Fosen Helse IKS til behandling i kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen å sørge for at det legges frem en sak hvor kommunens eierskapsmelding behandles i løpet av valgperioden.
2. Kommunestyret ber rådmannen legge frem sak til behandling i kommunestyret hvor kommunestyret får anledning til å vurdere:
 - a. behovet for eiermøter.
 - b. behovet for opplæring i eierskap av kommunestyrets medlemmer.
 - c. behovet for en tydeliggjøring av roller og ansvar for kommunens eierrepresentanter.
 - d. hvilken rapportering kommunestyret skal ha.
 - e. prinsipper for styregodtgjørelse generelt i kommunens eierskap.
 - f. retningslinjer for valgkomiteens arbeid og mandat, herunder etablere rutiner for fastsettelse av styregodtgjørelse.
 - g. organiseringen og eventuelt vurdere hvilken organisasjonsform som er hensiktsmessig.
3. Kommunestyret ber rådmannen om å rapportere til kontrollutvalget om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp innen 1.9.2025.

Behandling:

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor, Margrete Haugum, presenterte rapport fra eierskapskontroll og besvarte spørsmål fra utvalget medlemmer.

Revisors presentasjon blir lagt ved protokollen.

Forslag: Se forslag til vedtak.

Votering: Enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget legger fram rapport fra eierskapskontroll av Fosen Helse IKS til behandling i kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen å sørge for at det legges frem en sak hvor kommunens eierskapsmelding behandles i løpet av valgperioden.
 2. Kommunestyret ber rådmannen legge frem sak til behandling i kommunestyret hvor kommunestyret får anledning til å vurdere:
 - a. behovet for eiermøter.
 - b. behovet for opplæring i eierskap av kommunestyrets medlemmer.
 - c. behovet for en tydeliggjøring av roller og ansvar for kommunens eierrepresentanter.
 - d. hvilken rapportering kommunestyret skal ha.
 - e. prinsipper for styregodtgjørelse generelt i kommunens eierskap.
 - f. retningslinjer for valgkomiteens arbeid og mandat, herunder etablere rutiner for fastsettelse av styregodtgjørelse.
 - g. organiseringen og eventuelt vurdere hvilken organisasjonsform som er hensiktsmessig.
 3. Kommunestyret ber rådmannen om å rapportere til kontrollutvalget om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp innen 1.9.2025.
-

Sak 04/25 Orientering fra rådmannen - oversikt over statlige tilsyn for 2024

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato
03.02.2025

Saknr
04/25

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar oversikten over statlig tilsyn, til orientering.

Behandling:

Rådmannen selv redegjorde for oversikten over statlige tilsyn i kommunen for 2024 og besvarte spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Forslag: Se forslag til vedtak.

Votering: Enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oversikten over statlig tilsyn, til orientering.

Sak 05/25 Orientering fra rådmannen - Synspunkter til notat med vurdering om at folkevalgte og ansatte har styreverv i kommunalt eid selskap

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato
03.02.2025

Saknr
05/25

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Behandling:

Rådmannen selv redegjorde for synspunkter til notat med vurdering om at folkevalgte og ansatte har styreverv i kommunalt eid selskap. Rådmannen besvarte spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Forslag: Se forslag til vedtak.

Votering: Enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Sak 06/25 Kontrollutvalgets årsmelding for 2024

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato
03.02.2025

Saknr
06/25

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget oversender årsmeldingen til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2024, til orientering.

Behandling:

Kontrollutvalget påpekte feil i forslag til årsmelding som sekretariatet korrigerer før årsmeldingen sendes over til kommunestyret.

Forslag: Se forslag til vedtak.

Votering: Enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget oversender årsmeldingen til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2024, til orientering.

Sak 07/25 Folkevalgtopplæring - aktuelle artikler og tolkningsuttalelser som gjelder kontrollarbeidet

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato
03.02.2025

Saknr
07/25

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar aktuelle artikler og tolkningsuttalelser som gjelder kontrollarbeidet, til orientering.

Behandling:

Forslag: Se forslag til vedtak.

Votering: Enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar aktuelle artikler og tolkningsuttalelser som gjelder kontrollarbeidet, til orientering.

Sak 08/25 Aktuelt fra utvalgene

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato
03.02.2025

Saknr
08/25

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar aktuelle saker fra de folkevalgte organene, til orientering.

Behandling:

Det enkelte utvalgsmedlem orienterte utvalget med aktuelle saker fra hvert sitt utvalg.

Forslag: Se forslag til vedtak.

Votering: Enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar aktuelle saker fra de folkevalgte organene, til orientering.

Sak 09/25 Oppfølging av kontrollutvalgets vedtak

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato
03.02.2025

Saknr
09/25

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar status for kontrollutvalgets vedtak og tidspunkt for behandling av saker til orientering.

Behandling:

Sekretariatet redegjorde for status for kontrollutvalgets vedtak og oppfølging av disse.

Forslag: Se forslag til vedtak.

Votering: Enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar status for kontrollutvalgets vedtak og tidspunkt for behandling av saker til orientering.

Sak 10/25 Innspill til kontrollarbeidet

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato
03.02.2025

Saknr
10/25

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Behandling:

De som deltok på samling for kontrollutvalg i regi av Nkrf oppsummert samlingen til de øvrige medlemmene i utvalget.

Omforent forslag

Kontrollutvalget ber rådmannen orientere om kommunens gjeldende rammeavtaler og arbeidet som gjøres med å lyse ut nye rammeavtaler.

Forslag: Se omforent forslag

Votering: Omforent

Vedtak:

Kontrollutvalget ber rådmannen orientere om kommunens gjeldende rammeavtaler og arbeidet som gjøres med å lyse ut nye rammeavtaler.

Sak 11/25 Godkjenning av protokoll

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato
03.02.2025

Saknr
11/25

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget godkjenner protokollen fra kontrollutvalgets møte, den 03.02.2025.

Behandling:

Sekretariatet leste opp vedtakene for hver enkelt sak

Forslag: Se forslag til vedtak.

Votering: Enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner protokollen fra kontrollutvalgets møte, den 03.02.2025.

Fosen Helse IKS

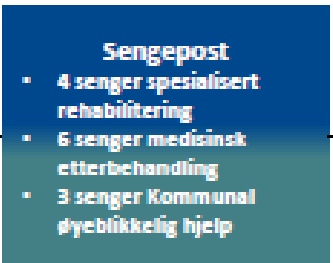
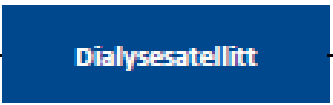
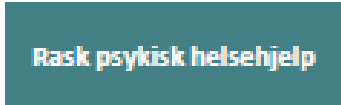
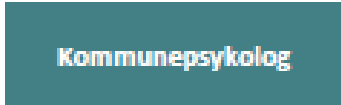
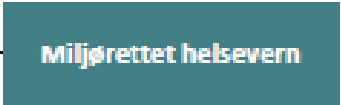
Åfjord kommune, 03.02.2025

Margrete Haugum

Problemstillinger - forvaltningsrevisjon

1. Oppfyller Fosen helse IKS avtalen(e) med eierkommunene og St. Olavs hospital?
2. Har Fosen helse IKS en økonomisk bærekraftig forretningsmodell og en tilfredsstillende økonomistyring?
3. Har Fosen helse IKS gode rutiner/system på pasientsikkerhet og personvern?

- Spesialistpoliklinikken er et desentralisert spesialisthelsetjenestetilbud underlagt St. Olavs Hospital.
- Dialysesatellitt er et desentralisert spesialisthelsetjenestetilbud underlagt St. Olavs Hospital. Operativt fra september 2021.
- Sengepost er samdrift mellom St. Olavs Hospital og Fosen helse.
 - Spesialisert rehabilitering eies av St. Olavs Hospital
 - Medisinsk etterbehandling eies av St. Olav Hospital. Fosenkommunene delfinansierer tilbudet. 3 av sengene er fleksible senger.
 - Kommunal øyeblikkelig hjelp eies av Fosen helse

Avtaler

- Selskapsavtale 2009, 2020
- Særavtalen med St. Olavs 2023
- Driftsavtale med Ørland kommune 2012
- Legevaktsavtale med Ørland og Åfjord 2022
- Tjenesteleveranser er avtafefestet
- Avtalene griper inn i hverandre
- Komplekse og uklare ansvarsforhold
- Ingen vertskommuneavtale i henhold til kommunelovens forståelse av vertskommune

- Flere avtaler bør oppdateres, spesielt driftsavtalen.
- Avtalenes samlede struktur skaper uklare ansvarsforhold.
- Ulike forståelser hos ulike aktører.
- Uklare styringslinjer

Konklusjon

1. Oppfyller Fosen helse IKS avtalen(e) med eierkommunene og St. Olavs hospital?

- Revisor konkluderer med at avtalene som Fosen helse IKS har med eierkommunene og St. Olavs hospital oppfylles i begrenset grad. Avtalene griper inn i hverandre og skaper uklarheter. Dette gjør at det finnes ulike oppfatninger av avtalene og en praksis som avviker fra avtalene.

Forretningsmodell og økonomistyring

- Forretningsmodellen er basert på at kommunene kjøper tjenester fra Fosen Helse IKS. Selskapet har ikke gått med overskudd de siste årene. Dette har vært en bevisst nedbygging av egenkapitalen. (ikke Fosen DMS)
- Det finnes avtaler om kostnadsfordelingen mellom kommunene
- Det finnes et system for oppfølging av økonomien, men uklarheter i avtalestrukturen fører til uklarheter i ansvaret for oppfølgingen av økonomien
- Daglig leder rapporterer økonomi til styret
- Det er ikke gjennomført risikovurderinger på økonomien

Konklusjon

1. Har Fosen helse IKS en økonomisk bærekraftig forretningsmodell og en tilfredsstillende økonomistyring?

- Revisor konkluderer med at Fosen helse IKS har en bærekraftig forretningsmodell og en tilfredsstillende økonomistyring.

Pasientsikkerhet og personvern

- Særavtalen og driftsavtalen regulerer til en viss grad ansvaret for pasientsikkerheten
- Fosen Helse IKS har ikke et eget system for melding og håndtering av avvik (Fosen DMS benytter Ørland kommunes)
- Tilgangsstyring skjer gjennom St. Olavs og de enkelte kommunens system for tilgang til dataprogram

Konklusjon

1. *Har Fosen helse IKS gode rutiner/system på pasientsikkerhet og personvern?*

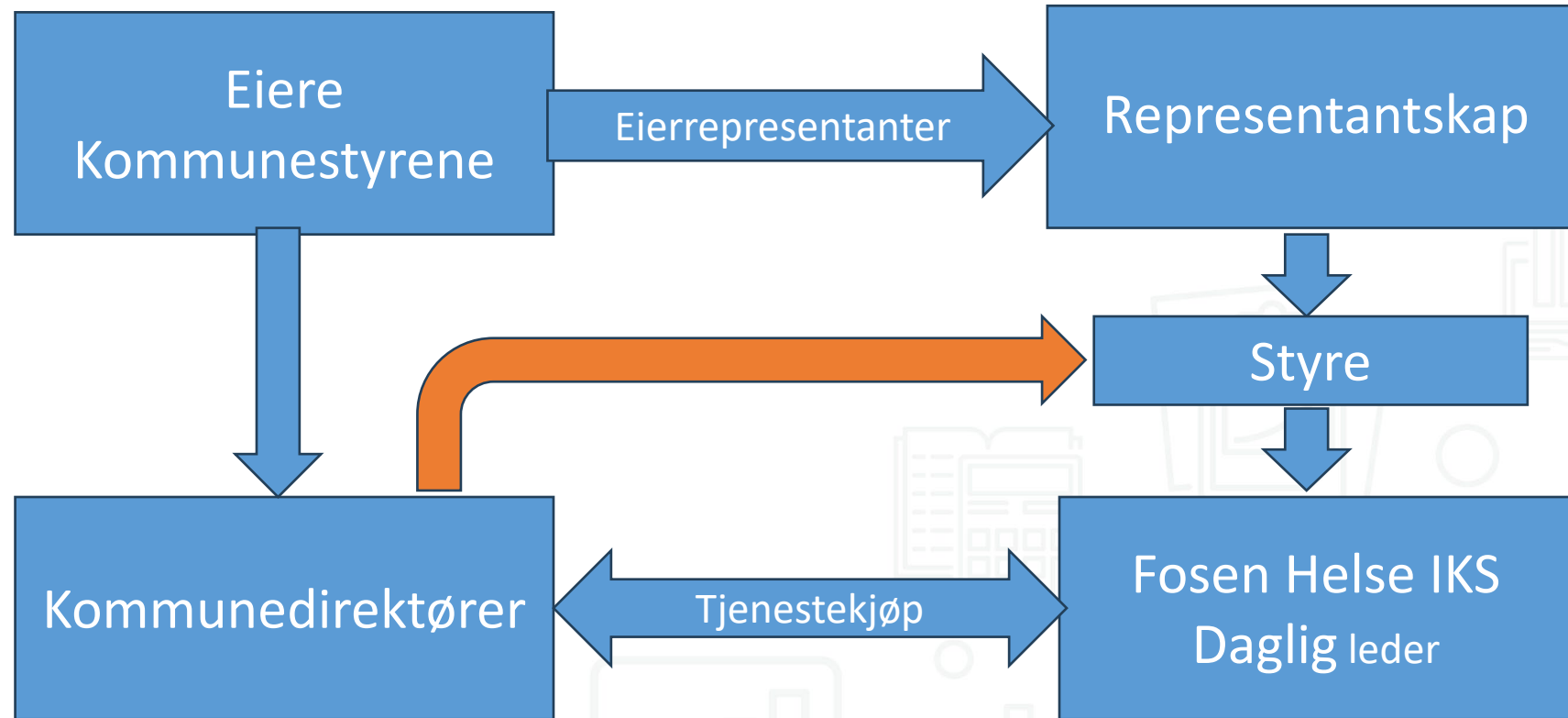
- Revisor konkluderer med at Fosen helse IKS benytter St. Olavs hospital sine systemer for pasientsikkerhet og personvern. Alle enheter i Fosen helse IKS som har pasientbehandling, med unntak av legevakta, har så langt tatt i bruk Helseplattformen. Uklarheter i avtalene som ble konklusjonen i problemstilling en, skaper også uklarheter omkring pasientsikkerhet og personvern, noe som bør tydeliggjøres i revidering av avtalene.

Anbefaling

Revisor anbefaler **Fosen helse IKS** å

- *ta initiativ til revidering av avtaler herunder å avklare organisering og ansvarsforhold.*

Eierskap og tjenestekjøp

Problemstilling - Eierskapskontroll

Utøver kommunen eierskapet i Fosen helse IKS i tråd med kommunestyrets vedtak, lovkrav og etablerte normer for god eierstyring?

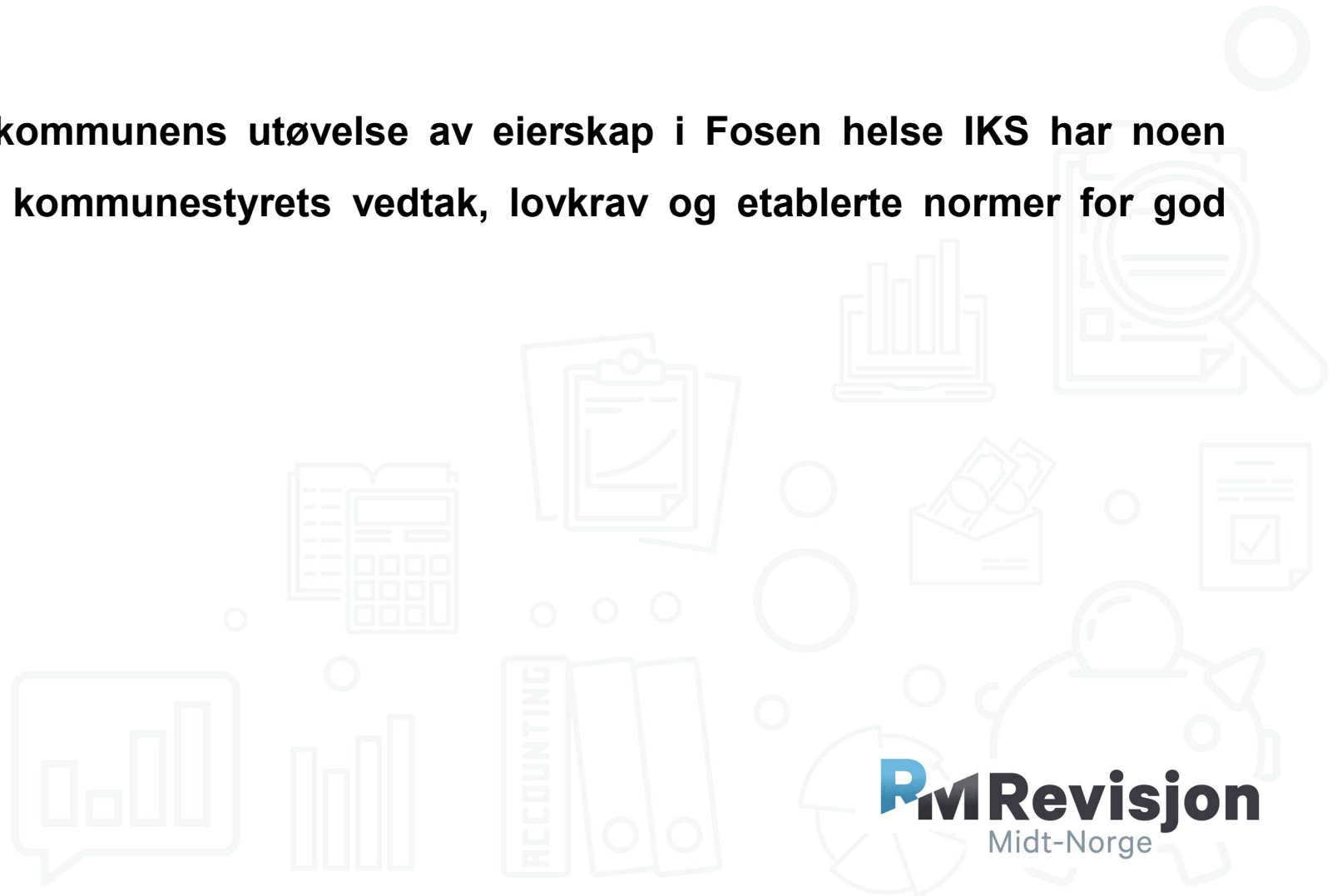
- Har kommunestyret vedtatt styringsdokumenter for selskapet, herunder selskapsavtale og eierskapsmelding?
- Er roller, ansvar og myndighet for eierstyring av Fosen helse IKS avklart?
- Får kommunestyret tilstrekkelig informasjon om Fosen helse IKS i tråd med prinsippene for god eierstyring og kommunens egne bestemmelser?

Funn og vurderinger eierskapskontroll

- Åfjord kommune har ikke vedtatt eierskapsmelding
- Selskapsavtalen er ikke konkret på antall eierrepresentanter, slik IKS-loven sier
- Eierrepresentantene har fått opplæring, men kommunestyret mangler tilsvarende opplæring
- Eierrepresentantenes myndighet er ikke avklart
- Det avholdes ikke eiermøter
- Eierkommunene har ingen felles eierstrategi
- Det er mangler i informasjonen fra Fosen helse IKS til kommunestyret
- Valg av styret er utsatt i påvente av retningslinjer for valgkomiteen
- Det har ikke vært noen prinsipiell diskusjon om styrehonorar. Styrehonorar ble sist vedtatt i 2015, senere utbetalt etter samme mal

Konklusjon

Revisor konkluderer med at kommunens utøvelse av eierskap i Fosen helse IKS har noen sentrale mangler i forhold til kommunestyrets vedtak, lovkrav og etablerte normer for god eierstyring.

Anbefalinger

- Sikre at eierskapsmelding vedtas i kommunestyret i samsvar med kommunelovens krav.
- Vurdere behovet for eiermøter i Fosen helse IKS.
- Sikre opplæring i eierskap til kommunestyrets medlemmer.
- Vurdere tydelige roller og ansvar til eierrepresentantene.
- Vurdere hvilken rapportering kommunestyret skal ha fra Fosen helse IKS.
- Fastsette prinsipper for styregodtgjørelse generelt i kommunens eierskap.
- Få på plass retningslinjer for valgkomiteens arbeid og mandat, herunder etablere rutiner for fastsettelse av styregodtgjørelse.
- Skape klarhet i organiseringen av Fosen helse IKS og eventuelt vurdere hvilken organisasjonsform som er hensiktsmessig.